

DEPARTAMENTUL PENTRU STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

SUMMIT-UL ONU PRIVIND ACȚIUNEA CLIMATICĂ
23 – 26 SEPTEMBRIE 2019

NOIEMBRIE 2019

Documentare și sinteză: Vlad Claudia, consilier parlamentar

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă

C U P R I N S

I. CONSIDERAȚII GENERALE.

INSTRUMENTE INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE.....	3
---	----------

II. CADRUL GEOPOLITIC ȘI SOCIAL INTERNAȚIONAL ȘI EUROPEAN ÎN CARE S-A DESFĂȘURAT SUMMITUL.

GREVA MONDIALĂ A SCHIMBĂRILOR CLIMATICE.....	5
---	----------

III. MESAJUL INSTITUȚIILOR EUROPENE ȘI AL UNOR PERSONALITĂȚI ÎN CADRUL SUMMITULUI.

ANGAJAMENTE DIN PARTEA UNOR STATE.....	12
---	-----------

IV. DECLARAȚIA FINALĂ A SUMMITULUI.....	21
--	-----------

I. CONSIDERAȚII GENERALE. INSTRUMENTE INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE.

Schimbările climatice reprezintă un fenomen planetar controversat, care pune ființa umană în situația de a se întreba dacă este sau nu direct răspunzătoare pentru încălzirea globală, pentru vremea extremă, pentru taifunuri, uragane, vortex, inundații masive, incendii colosale, de neoprit.

Fenomene meteorologice neobișnuite sunt tot mai frecvente. Date științifice de acuratețe arată că planeta trece printr-un proces de încălzire globală, de la începutul anilor '90, care a culminat cu perioada 2016 – 2019, cea mai călduroasă raportată de la începutul măsurărilor climatice.

Planeta s-a încălzit treptat și va continua să se încălzească, cu o variație de la două la patru grade Celsius în plus, în următoarea decadă. Fenomenul antrenează topirea ghețarilor de la polii Pământului și creșterea nivelului oceanului planetar. O serie de fenomene meteorologice neobișnuite au loc cu o frecvență din ce în ce mai mare, furia naturii distruge așezări umane, modifică ireversibil relieful, produce pagube imense și pierderi de vieți omenești.

Ecologiștii apreciază că epoca trepidantă de industrializare a societății umane – ultimii aproximativ 200 de ani de dezvoltare fără precedent a tehnologiilor - lăcomia guvernelor și a marilor corporații care controlează piața petrolului și a hidrocarburilor, defrișările în masă, incendiile provocate pe mari suprafețe, eliberarea în atmosferă a unor cantități din ce în ce mai mari de dioxid de carbon, consumul tot mai mare de diverse benzine, pentru punerea în mișcare a miliardelor de mașini care circulă pe pământ, au dus la grăbirea încălzirii globale, într-un ritm absolut alarmant.

Schimbările climatice reprezintă o provocare globală care presupune o abordare responsabilă și întreprinderea de acțiuni concrete la nivel internațional, regional, național și local.

Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC) a fost semnată la Rio de Janeiro în anul 1992. Obiectivul principal al Convenției este stabilizarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice perturbarea antropică periculoasă a sistemului climatic. Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (UNFCCC) din 1992 **reprezintă instrumentul fundamental pentru gestionarea acestei problematici** (ratificată de România prin Legea nr. 24/1994).

Protocolul de la Kyoto reprezintă un instrument legal subsidiar UNFCCC, iar negocierea lui a fost inițiată la cea de-a 3 conferință a Părților, la Berlin în 1995, urmare a faptului că măsurile prevăzute în Convenție nu erau eficiente (după îndelungate lucrări, la

11 decembrie 1997, a fost adoptat, la Kyoto, Protocolul de la Kyoto). Principala caracteristică a Protocolului este reprezentată de faptul că stabilește angajamente ferme de reducere a emisiilor față de anul de bază (1990) **în prima perioadă de angajament, care a fost 2008-2012, pentru țările industrializate.**

Cele șase gaze cu efect de seră reglementate de Protocolul de la Kyoto și prevăzute în Anexa A a acestuia sunt: dioxid de carbon – CO₂; metan – CH₄; protoxid de azot – N₂O; hidrofluorocarburi – HFC-uri; perfluorocarburi – PFC-uri; hexafluorură de sulf – SF₆.

Protocolul de la Kyoto a intrat în vigoare pe plan internațional la data de 16 februarie 2005.

În **cadrul primei perioade de angajament** sub Protocolul de la Kyoto, respectiv 2008-2012, majoritatea statelor membre, inclusiv România, și-au asumat o țintă de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 8% față de anul de bază 1990.

A doua perioadă de angajament sub Protocolul de la Kyoto a fost stabilită prin prevederile „**Amendamentului de la Doha**” și **vizează intervalul 2013 – 2020**. Pentru această perioadă, Uniunea Europeană și-a luat angajamentul de a reduce emisiile cu 20 % în perioada 2013-2020 față de 1990.

Acordul de la Paris a fost adoptat la 12 decembrie 2015. 195 de state, Părți participante la cea de-a XXI-a Conferință a Părților (COP 21) la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice au adoptat Acordul de la Paris.

Acest acord va ghida acțiunile la nivel global pe o traiectorie de limitare a creșterii temperaturii medii globale sub 2°C. În același timp, este **primul instrument multilateral obligatoriu din punct de vedere juridic și cu participare universală în domeniul schimbărilor climatice, începând cu anul 2020.**

Principiile de bază ale Acordului de la Paris sunt: *principiul responsabilităților comune dar diferențiate și a capacităților respective (common but differentiated responsibilities and respective capabilities)* și *principiul echității*.

II. CADRUL GEOPOLITIC ȘI SOCIAL INTERNAȚIONAL ȘI EUROPEAN ÎN CARE S-A DESFĂȘURAT SUMMITUL.

GREVA MONDIALĂ A SCHIMBĂRILOR CLIMATICE.

Sub deviza **"A race we can win, A race we must win – O cursă pe care o putem câștiga, o cursă pe care trebuie să o câștigăm"**, la 23 septembrie 2019 a avut loc la New York, Summitul ONU privind Acțiunea Climatică, care a strâns laolaltă, lideri mondiali, guverne, domeniul finanțelor, mediul de afaceri și societatea civilă pentru a sprijini eforturile de punere în aplicare a Acordului de la Paris **și de a spori acțiunile în domeniul schimbărilor climatice.**

Summitul ONU de la New York, readuce în actualitate marile probleme ale omenirii, privind sănătatea planetei, față de care națiunile, corporațiile transnaționale, armatele, organizațiile nonguvernamentale, marile industrii dezvoltate, consumatori de combustibili fosili au să-și reproșeze enorm de multe lucruri.

La summit au fost reprezentate 64 de țări, precum și Uniunea Europeană.

Scopul summitului a fost ca un număr foarte mare de țări să anunțe întărirea **planurilor lor de reducere a gazelor cu efect de seră, precum și adoptarea obiectivului de neutralitate a carbonului până în 2050.**

Adică, aceste țări se vor angaja să-și reducă la maximum emisiile, astfel încât să aibă o amprentă de carbon zero, de exemplu prin plantarea de copaci care vor absorbi excesul de CO₂.

În prezent, doar aproximativ douăzeci de state au adoptat obiectivul sau au adoptat legi în acest sens.

Unele state nu au solicitat să vorbească la summit, între care Brazilia și Statele Unite.

Președintele american Donald Trump care a exprimat în multe rânduri faptul că este sceptic în privința schimbărilor climatice provocate de oameni, a scos SUA din "Acordul de la Paris" (2018), iar administrația sa a refuzat să facă din problemele climatice o prioritate.

Țările mari poluatoare promit măsuri, dar continuă să polueze, China, Rusia, Brazilia, Indonezia sunt cele mai mari țări poluatoare de pe planetă. Deși fac parte din acorduri internaționale pentru protecția mediului, guvernele în cauză rămân mereu restante la respectarea propriilor promisiuni. Poluarea masivă provoacă boli periculoase, distruge orașe și regiuni întregi, produce schimbări ireversibile în ecosistem.

Uniunea Europeană se situează pe primul loc în reducerea emisiilor de dioxid de carbon¹. Europa și-a redus emisiile cu aproape un sfert din 1990, până acum. Ambițiile sunt și mai mari, de încă 30%.

- **Greva Mondială pentru Climă.**

Sute de mii de oameni, din toată lumea și din toate categoriile sociale și profesionale, au ieșit vineri, 20 septembrie 2019 în stradă, pentru a le solicita liderilor politici care au participat la **Summit-ul ONU pe tema schimbărilor climatice** să ia de urgență măsuri concrete pentru a împiedica o "catastrofă de mediu".

Greva Mondială pentru Climă este inspirată de o adolescentă de 16 ani din Suedia, **Greta Thunberg**², asiduă activistă de mediu, ceea ce a condus la ample proteste globale, pe această temă³.

De la pupitrul summit-ului ONU, ea i-a acuzat pe liderii mondiali că i-au „trădat” pe tineri, prin inerția instituțională privind criza climatică.

¹ Contribuția UE și a statelor sale membre pentru realizarea obiectivului Acordului de la Paris este reprezentată de ținta de reducere la nivelul anului 2030 a emisiilor interne UE de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40 % față de 1990 (Concluziile Consiliului European din octombrie 2014).

La nivel mondial, angajamentul și acțiunile UE și al SM rămân unele dintre cele mai ambițioase contribuții (NDC), inclusiv obiectivul obligatoriu de reducere a emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% față de 1990 la nivelul anului 2030.

² Greta Thunberg este o activistă de mediu suedeză care încearcă să oprească încălzirea globală și schimbările climatice. În august 2018, a devenit o figură proeminentă pentru începerea primei greve școlare pentru climă, în fața clădirii parlamentului suedez. În noiembrie 2018, ea a vorbit la TEDxStockholm; în decembrie același an s-a adresat Conferinței Națiunilor Unite pentru Schimbările Climatice, iar în ianuarie 2019 a fost invitată săvorbească la Forumul Economic Mondial de la Davos. La 20 august 2018, Thunberg, elevă pe atunci în clasa a IX-a, a decis să nu meargă la școală până la alegerile generale din Suedia din 2018, pe 9 septembrie, după valuri de căldură și incendii în Suedia. Ea solicita ca guvernul suedez să reducă emisiile de carbon în conformitate cu Acordul de la Paris și a protestat în fiecare zi în timpul orelor de școală, în fața Riksdagului, cu semnul Skolstrejkför klimatet (Grevă școlară pentru climă). După alegerile generale, ea a continuat să facă grevă doar vineri, câștigând atenție mondială. Ea a inspirat elevii din întreaga lume să participe la greve școlare. În decembrie 2018, peste 20.000 de elevi au făcut greve în cel puțin 270 de orașe. Thunberg creditează activiștii adolescenți de la Școala Parkland din Florida, care a organizat luna Martie pentru viața noastră, ca sursă de inspirație pentru începerea grevei școlare pentru climat.

³ În săptămâna 20-27 septembrie 2019, peste 150 de țări au participat la o grevă pentru schimbările climatice.

În discursul său susținut în fața a zeci de lideri din întreaga lume, Greta Thunberg le-a spus fără niciun fel de ocolișuri ca generațiile viitoare așteaptă de la ei măsuri concrete pentru mediu, iar lipsa lor îi face fie ignoranți, fie de-a dreptul malefici.

"Este total greșit, eu nu ar trebui să fiu aici! Ar trebui să fiu la școală, de cealaltă parte a Oceanului. Și cu toate astea, tot voi veniți la noi, tinerii, pentru speranță. Cum îndrăzniți?! Mi-ați furat visele și copilăria cu vorbele voastre goale și, totuși, eu sunt una dintre cei norocoși. Oamenii suferă, oamenii mor și ecosistemele noastre sunt în colaps. Suntem la începutul unei extincții în masă și voi vorbiți doar despre bani și povești despre creșteri economice eterne. Cum îndrăzniți?!"

Pentru mai mult de 30 de ani, știința a dat dovezi clare. Cum îndrăzniți să vă faceți că nu vedeți și să veniți aici și să spuneți că ați luat măsuri suficiente când politicile și soluțiile necesare nu se văd nicăieri la orizont?!"

Spuneți că ne auziți și că înțelegeți urgența, dar, indiferent cât de supărată și furioasă sunt, nu vreau să cred asta, pentru că, dacă într-adevăr ați înțeles gravitatea situației și tot eșuați în a acționa, atunci sunteți malefici și asta refuz să cred!", le-a spus, Greta Thunberg zecilor de lideri din sala.

Greta Thunberg⁴ a devenit un fenomen global, tânăra suedeză fiind acum vârful de lance al unei mișcări civice fără precedent în istorie. Adolescenta care protesta singură la Stockholm, anul trecut, adună acum lângă ea milioane de oameni din toată lumea, pentru a protesta împotriva politicianilor care nu fac mai nimic pentru protejarea mediului.

4 Greta Thunberg a fost unul dintre câștigătorii dezbaterii din Svenska Dagbladet privind scrierea unui articol, pentru tineri, despre climat în mai 2018.

Thunberg a fost nominalizată pentru Premiul companiei electrice Telge Energi pentru copii și tineri care promovează dezvoltarea durabilă, Premiul pentru copii pentru climat, dar l-a refuzat deoarece finalisții ar fi trebuit să zboare spre Stockholm.

În noiembrie 2018, ea a obținut bursa Fryshuset a Rolul Tânărului Model al Anului.

În decembrie 2018, revista Time o numește pe Thunberg unul dintre cei mai influenți adolescenți din lume în 2018.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii, Thunberg a fost proclamată cea mai importantă femeie a anului în Suedia în 2019. Premiul s-a bazat pe un sondaj realizat de institutul Inizio, în numele ziarului Aftonbladet.

Trei parlamentari norvegieni au nominalizat-o pe Thunberg pentru Premiul Nobel pentru Pace din 2019.

Ea a repetat că este vorba despre "o datorie morală" de "a continua să luptăm pentru planetă și pentru viitorul nostru", cu scopul de a putea, "atunci când vom fi bătrâni, să ne privim copiii în ochi și să le spunem că am făcut tot ce era posibil".

Tânăra este port-drapelul a milioane de tineri și nu numai, care consideră că omenirea trebuie să se pregătească de o **apocalipsă climatică** și numai niște **măsuri radicale luate de guvernele lumii** vor putea **împiedica extincția speciei umane**.

Pentru a nu se ajunge acolo, Greta Thunberg propune tinerilor lumii care cred în această cauză comună să protesteze la modul extrem – prin grevă școlară!

Adică tinerii să refuze să mai meargă la școală, până când liderii lumii se vor ține de cuvânt în privința măsurilor concrete privind diminuarea efectelor produse de schimbările climatice. Nevoia de urgentare a eforturilor de limitare a efectelor schimbărilor climatice la nivel global este acceptată, formal, de toată lumea.

Fridays For Future – este o **inițiativă globală** pornită de activista Greta Thunberg, inițiativă care a dat tonul unor proteste mondiale în domeniul schimbărilor climatice.

De asemenea, Greta Thunberg a vorbit la data de 18 septembrie 2019, în **Congresul Statelor Unite**, despre gravitatea schimbărilor climatice din ultima perioadă, afirmând:

„Am un vis: că guvernele, partidele politice și corporațiile înțeleg urgența privind criza climatică și ecologică, se strâng laolaltă în ciuda diferențelor – așa cum trebuie în caz de urgență – și iau măsurile necesare pentru a asigura condițiile pentru o viață demnă pentru fiecare de pe pământ. Visez că oamenii în putere, precum și media, încep să trateze criza ca o urgență existențială, așa cum este”, a declarat, în fața senatorilor americani, Greta Thunberg.

Greta Thunberg i-a anunțat pe parlamentari că nu va face observații atent pregătite, cum se obișnuiește, și le-a prezentat un raport din 2018 cu privire la schimbările climatice, provenit de la **Grupul interguvernamental de experți în evoluția climei al Națiunilor Unite (IPCC)**⁵.

⁵ IPCC este acronimul lui Intergovernmental Panel on Climate Change (română IPCC - Grupul interguvernamental de experți în evoluția climei), care este un organism științific însărcinat cu evaluarea riscurilor asupra încălzirii globale datorită efectelor activității umane. Grupul a fost constituit în 1988 de către Organizația Meteorologică Mondială (engleză World Meteorological Organization - WMO) și de Programul Națiunilor Unite pentru mediul înconjurător (engleză United Nations Environment Programme - UNEP), ambele organizații ale ONU.

Organizației IPCC împreună cu Al Gore le-a fost decernat în 2007 Premiul Nobel pentru Pace.

Raportul sugerează că lumea trebuie să limiteze încălzirea globală la 1,5 grade Celsius, în loc de pragul înalt de 2 grade Celsius, cu scopul de a evita unele dintre efectele devastatoare și imuabile ale schimbărilor climatice.

„Vă prezint acest raport ca probă, deoarece nu vreau să mă ascultați pe mine. Vreau să îi ascultați pe oamenii de știință și vreau ca voi să vă uniți în numele științei. Apoi vreau să acționați în mod real”, le-a spus Greta Thunberg membrilor Congresului.

Greta Thunberg a arătat că Suedia este o țară mică, dar acesta nu este un motiv pentru a nu lua măsuri împotriva problemelor climatice cu care se confruntă planeta.

Greta Thunberg și foarte mulți copii au susținut o petiție în care și-au exprimat frustrarea față **de lipsa de măsuri de urgență manifestată de liderii mondiali în lupta împotriva schimbărilor climatice.**

III. MESAJUL INSTITUTIILOR EUROPENE ȘI AL UNOR PERSONALITĂȚI ÎN CADRUL SUMMITULUI. ANGAJAMENTE DIN PARTEA UNOR STATE.

Mesajul Secretarului General al ONU, Antonio Guterres

Antonio Guterres a cerut statelor membre măsuri concrete, cu caracter social și financiar, pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 45%, până în anul 2030 și atingerea nivelului zero până în 2050.

- Antonio Guterres a subliniat în plenul reuniunii ONU:

"Natura este furioasă. Ne păcălim pe noi înșine dacă mai credem că putem păcăli natura, pentru că natura ripostează și, în jurul lumii, natura lovește înapoi cu furie. Generația mea nu a reușit să protejeze planeta noastră. Acest lucru trebuie să se schimbe."

IPCC nu face cercetări proprii și nu monitorizează clima sau fenomenele care o influențează. Rolul organizației este publicarea unor rapoarte cu privire la implementarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (engleză United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC), un tratat internațional care recunoaște posibilitățile modificărilor climatice dăunătoare. UNFCCC se bazează pe Protocolul de la Kyoto.

Rapoartele IPCC sunt citate adesea în dezbaterile privind schimbările climatice. Organismele naționale și internaționale consideră IPCC drept o autoritate în problema schimbărilor climatice.

El a cerut ținte concrete, mai ambițioase, pentru 2030, pentru 2050, respectiv ducerea la îndeplinire a **Acordului de la Paris**.

Mesajul președintelui Donald Tusk, președintele Consiliului European

▪ "Europa este hotărâtă să joace un rol de lider în lupta împotriva amenințărilor climatice actuale. De aceea, **Uniunea Europeană este mai hotărâtă decât oricând să pună în aplicare Acordul de la Paris în mod deplin și eficace**".

▪ "UE și-a depășit deja obiectivul de reducere a emisiilor pentru 2020 și își va depăși obiectivul pentru 2030. În loc de nivelul preconizat de 40 %, ne așteptăm la o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de aproximativ 45 % față de nivelurile din 1990. Ceea ce contează este transformarea obiectivelor noastre în acțiuni concrete, iar UE face exact acest lucru".

▪ "Economiile noastre au nevoie de investiții masive pentru a deveni neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei. Prin urmare, cel puțin 25 % din următorul buget pe termen lung al UE va fi dedicat activităților legate de climă. De asemenea, luăm măsuri concrete pentru atragerea de capital privat. În perioada următoare, UE, în parteneriat cu țări din întreaga lume care împărtășesc aceeași viziune, va lansa **„Platforma internațională privind finanțarea durabilă”**. Acest lucru va ajuta investitorii privați să identifice și să valorifice oportunitățile de investiții verzi în întreaga lume".

▪ "Emisiile UE reprezintă numai aproximativ 9 % din totalul la nivel mondial. Având în vedere acest lucru, UE își consolidează cooperarea cu toate țările partenere. **Fiind cel mai mare donator de fonduri de finanțare a combaterii schimbărilor climatice din lume, UE, împreună cu statele sale membre, furnizează peste 40 % din finanțarea publică a combaterii fenomenului la nivel mondial**. Quantumul acestor contribuții a crescut de peste două ori din 2013, depășind 20 de miliarde euro pe an. Vom intensifica și mai mult sprijinul nostru, inclusiv prin intermediul Băncii Europene de Investiții, care este componenta financiară a Uniunii Europene. Consiliul European a arătat în mod clar că se așteaptă ca BEI să își sporească obiectivele ambițioase în ceea ce privește concretizarea acțiunilor climatice și sustenabilitatea mediului, atât în cadrul UE, cât și în sprijinirea obiectivelor noastre privind clima la nivel mondial".

▪ "În perspectivă, știm că Europa trebuie să meargă mai departe și mai repede. Președinta aleasă a Comisiei Europene va prezenta un **Pact ecologic european** în termen de 100 de zile de la ocuparea funcției sale. De asemenea, aceasta a sugerat consolidarea obiectivelor pentru 2030 de reducere a emisiilor UE, pentru a ajunge la 50 % sau chiar 55 % într-un mod responsabil".

▪ "La începutul anului viitor, Uniunea Europeană va prezenta partenerilor noștri internaționali o strategie ambițioasă pe termen lung. Sunt convins că Europa va câștiga

cursa, devenind primul continent neutru din punctul de vedere al impactului asupra climei din întreaga lume. **Obiectivul UE de atingere a neutralității climatice până în 2050 a fost deja aprobat de marea majoritate a statelor noastre membre.** Personal, consider că este doar o chestiune de timp înainte ca toate țările UE să adere la acesta."

Mesajul Comisiei Europene

Înainte de Summit, **Comisia Europeană a adoptat un proiect de reafirmare a angajamentului UE de a conduce lupta împotriva schimbărilor climatice.**

- **UE este pe cale să își atingă obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030⁶.**

Mesaje ale Delegației Comitetului European al Regiunilor

Delegația Comitetului European al Regiunilor încurajează **neutralitatea climatică** și prezintă **măsuri menite să accelereze realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.**

- **Prim-vicepreședintele Comitetului European al Regiunilor, dl Markku Markkula**, a declarat: „Este momentul să arătăm aici, în New York, și ulterior, la COP25, în Chile⁷, că guvernele locale și regionale din Europa sunt serioase și hotărâte să acționeze în favoarea climei. Că suntem uniți și acționăm împreună, cooperând între state membre și în fiecare dintre ele, la toate nivelurile de guvernare și implicând cetățenii, pentru a realiza **neutralitatea climatică.**”

El a reamintit că, fără orașe și regiuni, neutralitatea climatică nu va fi atinsă și nici **fenomenul de încălzire globală nu va fi inversat**, subliniind că este necesar ca **rolul autorităților locale și regionale să fie recunoscut oficial în cadrul Acordului de la Paris**, printr-un sistem pe mai multe niveluri, care să integreze contribuțiile locale și regionale în planurile naționale privind clima .

- **DI Juan Espada, primarul orașului Sevilla**, a declarat: „Aceasta este o săptămână foarte importantă pentru combaterea schimbărilor climatice la nivel mondial. Săptămâna aceasta este dedicată nu atât declarațiilor politice, cât planurilor de acțiune, instrumentelor și mijloacelor financiare cu care să concretizăm schimbarea. În calitate de președinte al **Rețelei pentru climă a orașelor spaniole**, vă asigur că prezența la New York

⁶ Aceasta furnizează, de asemenea, peste 40 % din finanțarea publică a combaterii fenomenului la nivel mondial.

⁷ Santiago Climate Change Conference va avea loc în Parque Bicentenario Cerrillos in Santiago de Chile, Chile, în perioada 2 - 13 Decembrie 2019.

demonstrează angajamentul și contribuția noastră la **inversarea fenomenului de încălzire globală** prin intermediul planurilor de acțiune privind clima și energia la nivel local.”

▪ **Primarul orașului Lisabona, dl Fernando Medina**, a afirmat: „Observăm în fiecare zi provocările schimbărilor climatice. La Lisabona, **Capitala verde a Europei 2020**, acționăm cu fermitate în privința mobilității, aducând îmbunătățiri sistemului de transport public, a soluțiilor bazate pe natură, cum ar fi infrastructura ecologică, și a eficienței energetice, prin utilizarea de Led - uri în semafoare și de panouri solare în clădirile municipale. Trebuie să acționăm acum și împreună.”

▪ **Primarul localității Manheim, dl Peter Kurz**, a subliniat că: „Summitul este o ocazie minunată de a impulsiona în continuare dezvoltarea durabilă în lume . Noi, europenii, trebuie să facem progrese considerabile în acest domeniu dacă dorim să ne menținem prosperitatea și să ne păstrăm resursele naturale. Este esențial să dispunem de o politică cuprinzătoare în materie de durabilitate, care să ia în considerare coeziunea socială, dezvoltarea economică și lupta împotriva sărăciei.”

▪ **Dna Kata Tüttö, membră a Consiliului Local al Sectorului 12 din Budapesta**, a declarat: „Săptămâna aceasta, sute de mii dintre copiii noștri, peste tot în lume, se află în stradă ca participanți la greva pentru climă și strigă că suntem nepăsători față de viitorul lor. Ne cer să acționăm acum. Orașele pot face schimbarea și pot impulsiona tranziția, așa că îi invit pe toți politicienii de la nivel local să se alăture luptei!”

▪ **DI Andre Viola, președintele Consiliului General Aude⁸**, a subliniat: „Obiectivele de dezvoltare durabilă nu se limitează doar la dimensiunile de mediu și de climă. Este vorba de **o agendă mondială, cu scopul de „a nu lăsa pe nimeni în urmă”**. Având în vedere că ne confruntăm cu provocări comune, trebuie să căutăm și soluții comune.

▪ **DI Cor Lamers, primarul orașului Schiedam**, a afirmat: „Ar trebui **să punem clima în centrul politicilor noastre**. Trebuie să conlucrăm la toate nivelurile în vederea diferitelor tranziții: **energia, mobilitatea, produsele alimentare** etc. Și trebuie să-i asociem pe cetățeni la punerea în aplicare a acestor schimbări.”

Mesajul Papei Francisc

▪ Spunând că schimbarea climatică reprezintă **”unul din cele mai grave și îngrijorătoare fenomene ale timpului nostru”** și **”una din principalele provocări pe care trebuie să le înfruntăm”**, papa Francisc subliniază că, în acest demers, **”omenirea este chemată să cultive trei mari calități morale: onestitatea, responsabilitatea și curajul”**.

⁸ Aude este un departament din sudul Franței, situat în regiunea Languedoc-Roussillon.

▪ **"Este necesar să ne întrebăm dacă există o voință politică reală de a destina resurse umane, financiare și tehnologice mai mari pentru a înlănzii efectele negative ale schimbării climatice și a ajuta populațiile mai sărace și vulnerabile, care sunt, de fapt, cele care suferă mai mult. Chiar dacă situația nu este bună, iar planeta suferă, fereastra pentru o șansă este încă deschisă. Încă. Încă mai avem timp. Să nu lăsăm să se închidă. Să o deschidem prin efortul nostru de a cultiva o dezvoltare umană integrală, pentru a asigura generațiilor viitoare o viață mai bună. *Viitorul este al lor, nu al nostru*".**

▪ **Chestiunea schimbării climatice**, spune în continuare papa Francisc, are **legătură cu etica, echitatea și justiția socială**. "Actuala situație de degradare a mediului este legată de degradarea umană, etică și socială, după cum simțim zi de zi. Acest lucru ne obligă să medităm cu privire la *sensul modelelor noastre de consum și de producție și al proceselor de educație și de sensibilizare* pentru a le face să fie coerente cu demnitatea umană. Suntem în fața unei **"provocări de civilizație"** în favoarea binelui comun. Acest lucru este clar, după cum e clar că există o mulțime de soluții la îndemâna tuturor, dacă adoptăm, la nivel personal și social, **un stil de viață care să întruchipeze onestitatea, curajul și responsabilitatea**."

▪ "Aș dori ca aceste trei cuvinte cheie – **onestitate, curaj și responsabilitate** - să ocupe locul central în munca voastră de astăzi și de mâine, pe care o însoțesc cu cele mai bune urări și cu rugăciunea mea".

În cadrul summitului, au fost exprimate **următoarele angajamente din parte unor state**:

- **Franța** a anunțat că nu va încheia un acord comercial cu țări care încalcă Acordul de la Paris.

- **Germania** s-a angajat să asigure neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. **Angela Merkel, cancelarul Germaniei**, a anunțat creșterea finanțării pentru protejarea climei de la două la patru miliarde de euro, comparativ cu 2014.

- **12 țări și-au asumat angajamente financiare față de Fondul verde pentru climă** - mecanismul financiar oficial pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în ceea ce privește practicile de adaptare și atenuare.

- **Regatul Unit al Marii Britanii** și-a dublat contribuția la finanțarea globală pentru combaterea schimbărilor climatice la 11,6 miliarde euro, pentru perioada 2020-2025.

- **India** s-a angajat să crească capacitatea de producție a energiei din surse regenerabile la 175GW, până în 2022, și a anunțat că 80 de țări au aderat la *International Solar Alliance – Alianța Internațională pentru Energie Solară*⁹ (ISA).
- **China** s-a angajat să reducă emisiile cu peste 12 miliarde tone anual și să urmeze o traiectorie de creștere și dezvoltare cu emisii reduse de dioxid de carbon.
- **Federația Rusă** a anunțat că va ratifica Acordul de la Paris.
- **Republica Islamică Pakistan** a declarat că va planta peste 10 miliarde de copaci în următorii 5 ani.

- **România**¹⁰ și-a anunțat intenția de a se alătura unor inițiative concrete de luptă împotriva efectelor schimbărilor climatice.

IV. DECLARAȚIA FINALĂ A SUMMITULUI.

În cadrul Summitului, liderii guvernelor, mediului de afaceri și societății civile au anunțat măsuri de anvergură pentru confruntarea fenomenului.

Pe măsură ce poluarea cu carbon, creșterea temperaturii și distrugerea climei continua să crească, iar consecințele publice sunt evidente se așteaptă ca Summit-ul să ofere un punct de cotitură, de la inerția momentului la acțiune și impact global.

ONU estimează că lumea ar trebui să își intensifice eforturile pentru a menține schimbările climatice la nivelurile dictate de știință - **o creștere de cel mult 1,5 ° C** – și să se evite escaladarea daunelor climatice care au avut loc deja în întreaga lume.

⁹ ISA este o organizație interguvernamentală care urmărește să ajute țările în curs de dezvoltare să valorifice energia solară, având fonduri de 1 trilion de dolari. Economii emergente vor primi asistență în forma împrumuturilor și a donațiilor, peste cei 300 de milioane de euro oferiți de Franța în 2015. Astfel, investițiile făcute de statul francez se ridică la 1 miliard de euro.

Organizația a fost lansată în 2015 de prim-ministrul indian Narendra Modi și promovează energia solară în 121 de țări însoțite care se află parțial sau integral între Tropicul Cancerului și al Capricornului. Șaizeci de țări au semnat acordul pentru a se alătura alianței, împreună având trei pătrimi din întreaga populație a lumii. Principalul scop al organizației este să reducă costul finanțării și să stimuleze investițiile de-a lungul lanțului de aprovizionare, incluzând în procesul de fabricație, dezvoltarea proiectelor și tehnologii de stocare. Adoptarea energiei solare va ajuta la reducerea folosirii combustibililor fosili și la combaterea schimbărilor climatice.

¹⁰ România își menține angajamentul ferm față de cadrul internațional legal dezvoltat de Națiunile Unite – Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Acordul de la Paris și Convenția Cadru a ONU privind Schimbările Climatice (UNFCCC) – care pun schimbările climatice pe primele locuri ale agendei ONU.

Ca abordare generală, România susține necesitatea asigurării, la nivel european, a măsurilor de punere în aplicare a Cadrului 2030 privind politicile în domeniul energiei și schimbărilor climatice.

Poziția României este reflectată prin Pachetul legislativ Energie – schimbări climatice 2020 și Cadrul 2030, agreate la nivelul Uniunii Europene

Acordul de la Paris prevede un cadru deschis pentru ca țările să-și susțină acțiunile lor pozitive, iar Summit-ul demonstrează modul în care guvernele, mediul de afaceri, societatea civilă din întreaga lume răspund acestei provocări.

António Guterres, secretarul general al Națiunilor Unite a relevat următoarele chestiuni: „Cea mai bună știință, potrivit **Grupului interguvernamental privind schimbările climatice**¹¹, ne demonstrează că orice creșterea a temperaturii - **peste 1,5 grade** - va duce la deteriorarea majoră și ireversibilă a ecosistemelor .”

„Știința ne demonstrează că ne confruntăm cu cel puțin 3 grade Celsius de încălzire globală până la sfârșitul secolului. ”

"Urgența climatică este o cursă pe care o pierdem, dar este o cursă pe care o putem câștiga."

„Acesta nu este un summit de discuții despre climă. Am avut destule discuții. Acesta nu este un summit de negocieri. Nu negociezi cu natura. Acesta este un summit al acțiunilor climatice.”

„Guvernele sunt **aici** pentru a demonstra că suntem serioși și determinați în ceea ce privește îmbunătățirea acțiunilor la nivel național, în temeiul Acordului de la Paris.

Orașele și mediul de afaceri sunt **aici** pentru a arăta cum liderii lor investesc într-un viitor verde,

Actorii financiari sunt **aici** pentru a extinde acțiunea și a implementa resurse în modalități fundamentale, noi și semnificative,

Coalitiile sunt **aici** cu parteneriate și inițiative privind neutralitatea în materie de emisii de carbon până în 2050. ”

„Și tinerii oferă **aici** soluții, insistând pe responsabilitate, cerând măsuri urgente.”

- **Obiective - cheie:**
- ❖ **Ambiție sporită, acțiune accelerată**

Summit-ul este conceput pentru a prezenta eforturile guvernelor, mediului de afaceri și societății civile de a crește angajamentele asumate în temeiul Acordului de la Paris.

¹¹ Înființat în 1988 de Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu și Organizația Mondială pentru Meteorologie, IPCC este principalul organism internațional de evaluare a schimbărilor climatice și a potențialelor impacturi socioeconomic și de mediu ale acestora. IPCC își bazează evaluările pe zeci de mii de studii științifice realizate și verificate de oameni de știință din toată lumea.

Multe dintre cele peste 70 de **anunțuri cheie** prezintă modalități concrete în care țările se pot adapta mai bine la schimbările climatice și reducerea emisiilor în esență la zero până la jumătatea secolului, obținând sprijinul tehnic și financiar necesar de care mulți dintre ei au nevoie.

Multe țări au participat la Summit pentru a demonstra următorii pași cu privire la modul în care se vor actualiza, până în 2020, **contribuțiile lor determinate la nivel național (CND)**, cu scopul de a reduce colectiv emisiile de dioxid de carbon cu cel puțin 45% până în 2030, precum și felul în care pregătesc strategii naționale pentru **atingerea neutralității carbonului până la mijlocul secolului**.

În ceea ce privește **Grupul 2050**, din care fac parte 65 de țări și Uniunea Europeană, cărora li se alătură 10 regiuni, 102 orașe, 93 de întreprinderi și 12 investitori, toate s-au angajat să atingă **obiectivul de zero emisii de dioxid de carbon net până în 2050**.

Alianța Powering Past Coal¹² a extins la 30 de țări, 22 de state sau regiuni și 31 de corporații, care s-au angajat să oprească construirea de noi centrale electrice pe cărbune în 2020 și tranziție rapidă la energie regenerabilă.

Secretarul general ONU, a declarat, că atât el cât și întregul sistem ONU, vor rămâne angajați în urmărirea angajamentelor asumate în cadrul Summitului și vor acționa pentru extinderea, monitorizarea ulterioară a acestor inițiative și pentru atingerea obiectivelor promise.

❖ Finanțarea fenomenului schimbărilor climatice

Alianța Asset Owner, un grup dintre cele mai mari de fonduri de pensii și asigurări din lume, responsabil pentru direcționarea a mai mult de 2 trilioane de dolari SUA în investiții pentru carbon zero până în 2050.

Clubul internațional de finanțare a dezvoltării (IDFC) - un grup de conducere format din 24 de state naționale și regionale, bănci de dezvoltare din întreaga lume, urmează să anunțe pentru prima dată o țintă cantitativă de mobilizare a 1 trilion de dolari SUA până în 2025, din care cel puțin 100 milioane dolari pentru adaptarea la fenomenul schimbărilor climatice. În plus, IDFC va lansa un parteneriat cu **Fondul pentru Clima Verde¹³**, pentru a

¹² *Alianța Powering Past Coal este o coalitie națională și subnațională formată din guverne, medii de afaceri și organizații multilaterale, care lucrează împreună pentru a asigura trecerea de la cărbunele necesar producerii energiei electrice la energia curată.*

¹³ *Fondul Verde pentru Climă (FVC)/Green Climate Fund (GCF) este un nou fond multilateral, care a fost inițiat de părți în cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice în decembrie, 2011 ca o entitate operațională a mecanismului financiar în baza Articolului 11 al Convenției, cu privilegii și imunități de*

promova accesul direct la finanțarea internațională a climei, precum și o nouă mobilizare de încă 10 milioane de dolari SUA, pentru a crește capacitatea de a-și susține membrii în finanțarea fenomenului.

❖ **Deblocarea potențialului naturii în acțiunea climatică**

Mai multe țări vor lansa **Campania globală pentru natură**, care are drept scop conservarea a 30% din pământurile și oceanele planetei până în 2030.

O nouă inițiativă a țărilor din America Centrală urmărește, până în 2030, să identifice și să gestioneze 10 milioane de hectare de *"peisaje productive sustenabile, rezistente la schimbările climatice"* un obiectiv de reducere a nu mai puțin de 40% a emisiilor din anul de referință 2010.

Lansarea unui panou la nivel înalt pentru economia durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine, reprezentând 14 țări, care acoperă aproximativ 30 % din coastele lumii, 30 % din zonele exclusiv economice, 20% din capturile oceanice din lume și 20% din transportul mondial de flotă, incluzând o nouă inițiativă de a construi rezistență pentru oceane, mări și zonele protejate maritim.

Inițiativa in domeniul pădurilor din Africa Centrală (CAFI) va crește ambiția climatică și va menține acoperirea forestieră din Gabon, Camerun, Republica Centrafricană, Republica Congo, Republica Democratică Congo și Guineea Ecuatorială, permițând pădurii tropicale din Africa Centrală să continue să asigure mijloace de trai pentru 60 de milioane de oameni și să mențină modelele regionale de precipitații.

The One Planet Business for Biodiversity¹⁴ condus de Consiliul Mondial pentru Dezvoltare Durabilă va proteja biodiversitatea prin angajamente structurate în jurul extinderii practicilor regenerative din agricultură, oferind un portofoliu de produse mai diversificat consumatorilor și prin susținerea protejării și restaurării ecosistemelor de mare valoare – inclusiv păduri.

entitate juridică cu funcționare eficientă la nivel internațional și cu o capacitate juridică necesară pentru exercitarea funcțiilor sale și protejarea intereselor sale.

FVC este guvernat de un Consiliu (Board) care are întreaga responsabilitate pentru deciziile de finanțare și care are doi copreședinți, Secretariatul condus de directorul executiv, unitatea independentă de evaluare, o unitate independentă de integritate și un mecanism independent de redresare, unitate administrativ - financiară.

¹⁴ *One Planet Business for Biodiversity" (OP2B) - o coaliție bazată pe afaceri, centrată pe agricultură - a fost lansată la Summit-ul ONU pentru Acțiuni Climatice din New York*

❖ **Trăiește, muncește și mișcă-te verde**

Inițiativa "Clădiri cu emisii de carbon zero pentru toți" (Zero Carbon Buildings for All Initiative) se angajează să facă clădiri noi cu 100% carbon net zero până în 2030 și clădirile existente până în 2050. Bănci multilaterale de dezvoltare și instituțiile financiare private s-au angajat să-și alinieze finanțarea clădirilor la Acordul de la Paris și politicilor climatice naționale - o acțiune care ar putea duce la un potențial de 1 trilion de dolari în investiții în clădiri în țările în curs de dezvoltare până în 2030.

Două mii de orașe se angajează să își consolideze capacitățile în pregătirea proiectelor până în 2030, precum și plasarea riscului climatic în centrul luării deciziilor, planificării și investițiilor.

Inițiativa „Acțiune către transportul ecologic” include acțiuni pentru trecerea de la vehiculele bazate pe combustibili fosili¹⁵ la cele nemotorizate și transportul public și îmbunătățirea modurilor de transport existente prin tehnologii cu emisii zero.

❖ **Asistență pentru țările cele mai puțin dezvoltate (LDC - the Least Developed Countries)**

Platforma de investiții climatice va căuta să mobilizeze direct 1 trilion de dolari SUA în energie, investiții până în 2025, în 20 de țări cel mai puțin dezvoltate. Platforma va oferi un meniu de servicii către guverne și clienții din sectorul privat în eforturile lor de a extinde tranziția energetică și accelerarea investițiilor pentru niveluri scăzute ale carbonului și dezvoltare rezistentă la schimbările climatice.

Inițiativa "LIFE-AR", condusă de țările cel mai puțin dezvoltate, va consolida Cooperarea Sud-Sud¹⁶ și urmărește mobilizarea a 30-40 de milioane de dolari SUA și asigurarea unor căi de dezvoltare rezistente la schimbările climatice până în 2030 și a nivelului zero de emisii nete de gaze cu efect de seră până în 2050.

¹⁵ Combustibilii fosili sunt hidrocarburi, cărbune, petrol sau gaze naturale, formate din rămășițele fosilizate ale plantelor și animalelor moarte. Teoria organică a formării hidrocarburilor din aceste resturi organice a fost emisă de către Mikhail Lomonosov în 1757. Există și o teorie anorganică a formării țițeiului formulată în 1929 de chimistul român Ludovic Mrazek.

În vorbirea curentă, termenul „combustibil fosil” include și resursele naturale cu conținut de hidrocarburi, dar care nu provin din surse animale sau vegetale.

¹⁶ Cooperarea Sud-Sud se referă, potrivit ONU, la adoptarea în 1978 a Planului Buenos Aires de acțiune pentru promovarea și implementarea cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare

❖ **Statele mici în curs de dezvoltare**

Statele mici în curs de dezvoltare își asumă un angajament colectiv de a ridica ambițiile lor în domeniu la **Contribuții naționale determinate (CND)** până în 2020, cât și la nivelul zero de emisii nete de gaze cu efect de seră până în 2050, în funcție de asistența acordată de comunitatea internațională. Aceste state intenționează să treacă la 100% energie regenerabilă până în 2030 și să furnizeze sprijin pentru inițiativele care urmăresc să abordeze nevoile de adaptare imediată și trecerea la dezvoltarea rezistentă la schimbările climatice.

❖ **Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin eficiență energetică și energie din surse regenerabile**

"Three Percent Club" – o coalitiție de țări, comunități de afaceri și instituții care se angajează să pună în aplicare politici mai ambițioase de eficiență energetică și depune eforturi pentru a conduce la un procent de 3% creșterea anuală a eficienței energetice, o țintă necesară pentru îndeplinirea obiectivelor climatice globale, precum și pentru sporirea prosperității economice în toate țările.

"The Cool Coalition" va aborda răcirea ca un „*punct orb major*”, oferind - până la 1 grad - soluții spre o țintă de "zero emisii de carbon cu efect de seră" până în 2050.

Emisiile de carbon ca urmare a funcționării aparatelor de aer condiționat și în general a industriei de refrigerare și climatizare, este de așteptat să crească cu 90%, de la nivelurile din 2017 până în 2050. În acest sens, platforma colectivă va stabili obiective ambițioase de răcire și va sprijini strategii și politici naționale transversale¹⁷ cum ar fi elaborarea unor planuri naționale de încălzire și răcire care să constituie baza planificării unor infrastructuri eficiente de încălzire și răcire, inclusiv prin recuperarea pierderilor de energie termică.

❖ **Spre un viitor rezistent, făcând oamenii să se simtă în siguranță**

O coalitiție condusă de sectorul privat - reprezentând peste 20 de instituții, cu 8 trilioane de dolari SUA, active aflate în administrare - se angajează să dezvolte și să piloteze primul cadru pentru stabilirea prețurilor riscurilor climatice fizice în domeniul investițiilor în infrastructură.

¹⁷ *Politica transversală înglobează toate celelalte politici comunitare, subliniind nevoia de a integra cerințele de protecție a mediului în definirea și implementarea tuturor politicilor europene.*

Șefii de stat din Africa au anunțat **Inițiativa Africană de Adaptare** pentru a asigura adaptarea continentului la schimbările climatice pe termen imediat și mai lung și sprijinirea cooperării regionale.

În efortul de a proteja populațiile vulnerabile de problemele economice generate de impactul schimbărilor climatice a fost anunțat **Parteneriatul Global InsuResilience - Global Partnership**¹⁸ care și-a adoptat planul de lucru "*Vision 2025*". Acest efort al guvernelor, organizațiilor multilaterale, sectorului privat și societății civile va contribui la asigurarea a 500 de milioane de oameni săraci din întreaga lume, care vor fi acoperiți împotriva șocurilor climatice prin finanțarea riscurilor prevăzute până în 2025.

Condusă de **Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie și Regatul Unit, Parteneriatul pentru acțiuni timpurii în domeniul riscurilor climatice**¹⁹ va ajuta comunitățile și întreprinderile să facă față riscurilor și să ia măsuri timpurii pentru a preveni dezastrul. Parteneriatul reunește comunitățile climatice care urmăresc să asigure un miliard de oameni împotriva riscului de dezastre și va livra sisteme noi și îmbunătățite de avertizare timpurie.

Recunoscând că modurile tradiționale de viață s-au modificat dramatic, ca urmare a schimbărilor climatice, guvernele Norvegiei, Germaniei, Olandei și Regatului Unit, precum și Banca Mondială și Fundația Gates, anunță un plan de susținere a 300 de milioane de fermieri cu exploatații agricole de dimensiuni mici, în îmbunătățirea rezistenței lor la șocurile climatice și evenimentele extreme, creșterea veniturilor gospodăriei și securitatea alimentară, precum și inversarea declinului ecologic

❖ Oamenii au centrat acțiunea acum

Organizația Internațională a Muncii (OIM) și alți membri din zona de acțiune a conducătorilor sociali și politici ai Summit-ului, au lansat **Inițiativa „Acțiunea climatică pentru locuri de muncă”** cu scopul de a dezvolta un cadru pentru țările care iau în considerare crearea de locuri de muncă, protecția socială, dezvoltarea competențelor și transferul de tehnologie și cunoștințe, în cadrul acțiunii climatice.

Inițiativa "Aer sigur" va solicita guvernelor - atât la nivel național, cât și la nivel regional sau la nivel de stat - să se angajeze să atingă o calitate a aerului care este sigură pentru populații și să-și alinieze politicile privind schimbările climatice și poluarea aerului până în 2030, potrivit angajamentelor instituțiilor financiare și fondurilor.

¹⁸ <https://www.insuresilience.org/insuresilience-global-partnership-announces-its-vision-2025/>

¹⁹ <https://www.wiredgov.net/wg/news.nsf/articles/New+global+partnership+will+make+1+billion+people+safer+23092019151515?open>

Treizeci și două de guverne naționale s-au angajat să implementeze planuri de acțiune în domeniul schimbărilor climatice, politici, strategii, precum și *abilitarea femeilor ca lideri ai acțiunilor climatice*.

❖ **Trecerea economiei de la gri la verde**

O coaliție de entități publice și private lucrează la tranziția industriei grele către "zero emisii de carbon cu efect de seră" până în 2050.

Industria de transport maritim urmează să lanseze **Coaliția "Getting to Zero"**, reunind decizia tuturor producătorilor de transport din domeniu maritim de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 50 la sută până în 2050 și să facă posibilă trecerea la **decarbonizarea completă**.

Coaliția va dezvolta și va furniza o foaie de parcurs cu pași tangibili pentru accelerarea dezvoltării vehiculelor cu emisii zero.

BIBLIOGRAFIE

<tps://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A52017DC0688>

<https://cor.europa.eu/ro/news/Pages/cities-and-regions-give-a-boost-to-climate-action-in-new-york.aspx>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/infographics/greenhouse-gas-reduction/>

<http://www.mmediu.ro/categorie/acordul-de-la-paris/178>

<http://www.mae.ro/node/3126>

file:///C:/Users/EDUARD/Downloads/climate_action_ro.pdf

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10895-2019-INIT/ro/pdf>

http://www.ier.ro/sites/default/files/pdf/politica_de_mediu_brosura_nr.4_.pdf